

УДК

Птахіна Ольга Миколаївна

ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»

Деякі аспекти використання системи дистанційного навчання MOODLE у ВНЗ

Одним із сучасних засобів інформаційно-комунікаційних технологій який використовується у дистанційному навчанні є система Moodle. Система Moodle найбільш розвинена система електронного навчання, що має багатомовний інтерфейс, надає можливість організувати повноцінний навчальний процес, включаючи засоби навчання, систему контролю й оцінювання навчальної діяльності студентів.

Ключові слова: дистанційне навчання, система дистанційного навчання MOODLE, користувачі системи дистанційного навчання MOODLE.

На формування і розвиток особистості найбільше впливає середовище, в якому вона живе, навчається, працює. Тому сьогодні для ВНЗ важливою і актуальною проблемою є проблема створення такого високотехнологічного інформаційно-комунікаційного освітньо-наукового середовища, в якому студент знаходиться щодня в процесі навчання у вищій школі, що сприяє формуванню інформаційно-комунікаційних компетентностей всіх учасників освітнього процесу від викладача до студента.

Сьогодні дистанційне навчання широко впроваджується в систему вищої освіти України. Цьому сприяє, зокрема, прийняття Міністерством освіти і науки «Положення про дистанційне навчання» [2], згідно з яким дистанційне навчання реалізується шляхом застосування дистанційної форми як окремої форми навчання, а також як основної форми навчання. За останній рік чимало університетів, які опинилися на тимчасово окупованій території вимушені використовувати всі можливі засоби надання освітніх послуг для збереження

контингенту студентів та викладачів. Не виключенням став і Луганський національний університет імені Тараса Шевченка, який з жовтня 2014 року і по теперешній час працює в умовах евакуації (Наказ МОН № 1128 від 3 жовтня 2014 року). Це зумовило одночасне використання двох основних видів організації навчального процесу: аудиторного навчання (денної та заочної форми навчання) та дистанційного навчання з використанням системи дистанційного навчання MOODLE.

Використанню системи дистанційного навчання Moodle присвячено чимало публікацій, серед яких і навчальні посібники [1, 3]. Moodle (в перекладі з англ. – модульно-динамічне, об'єктно-орієнтоване середовище для навчання) – програмний комплекс для організації навчального процесу як у локальній, так і в глобальній мережі. Він надає доступ до численних учбових ресурсів. Використовуючи систему Moodle у навчальному процесі ВНЗ, користувачі (студенти) під керівництвом викладача самостійно опрацьовують навчальний матеріал, який подається у різному вигляді (текстовому, графічному, анімаційному, мультимедійному); залучаються до форуму; виконують необхідні навчальні завдання; складають іспити, заліки, у вигляді тестування, анкетування тощо.

Система Moodle надає можливість організувати повноцінний навчальний процес, включаючи засоби навчання, систему контролю й оцінювання навчальної діяльності студентів, а також інші необхідні складові системи електронного навчання. Управління навчальним процесом у системи дистанційного навчання Moodle здійснюється за допомогою таких типів користувачів з правами доступу, як:

- адміністратор – це користувач, що керує системою, має доступ до всіх курсів, має можливість керувати курсами, а також створювати користувачів та призначати їм необхідні права доступу до курсів;

- викладач – це користувач, який має право наповнювати та керувати вмістом курсу, а також надавати доступ до дисципліни, спостерігати за діяльністю студентів, переглядати виконання завдань і тестувань. Викладач

закріплюється за кожним курсом. Основним завданням викладача є супроводження навчального процесу на основі вже підготовлених навчальних матеріалів. В системі Moodle викладач може за своїм бажанням використовувати різні елементи курсу (анкети, опитування, глосарій, завдання, семінар, опрос, чат, форум, тест, лекції) та різні ресурси (гіперссилки, підручники, пояснення, ., сторониці, файли, папки). Також викладач може переглядати результати тестів свого курсу та успішність студентів, які його вивчають. Отже, система Moodle надає викладачу інструментарій для подання навчально-методичних матеріалів курсу, проведення теоретичних і практичних занять, організації як індивідуальної, так і групової навчальної діяльності студентів.

- студент – це користувач, що має доступ до всіх наявних курсів, на яких він зареєстрований. Він може вивчати теорію, виконувати практичні роботи, здавати тести та контролювати свої результати. Студент може спілкуватися зі своїм викладачем за допомогою як вбудованої в систему електронної пошти, так і інших наявних засобів спілкування. Основними вимогами до рівня підготовки студентів, необхідними для користування системою дистанційного навчання Moodle є: необхідність знання основних відомостей про Windows: вміння працювати з файлами та папками на локальному комп'ютері, з електронною поштою, відкривання сайтів в Інтернеті, завантажування файлів на сайти, вміння працювати з програмою MS Word.

- гість (відвідувач курсу) – користувач, що не має власного облікового запису для доступу до курсів, але має можливість отримувати гостьовий доступ тільки до тих курсів, до яких лектором передбачено гостьовий доступ.

Система Moodle відповідає всім основним критеріям, що висувуються до систем електронного навчання, зокрема таким, як: функціональність (наявність набору функцій різного рівня (форуми, чати, аналіз активності слухачів (студентів), управління курсами та навчальними групами тощо)); надійність (зручність адміністрування та управління навчанням), простота оновлення контенту на базі існуючих шаблонів; стабільність (високий рівень стійкості

роботи системи стосовно різних режимів роботи та активності користувачів); вартість (сама система безкоштовна, витрати на її впровадження, розробку курсів і супровід – мінімальні); відсутність обмежень за кількістю ліцензій на слухачів (студентів); модульність (наявність в навчальних курсах набору блоків матеріалу, які можуть бути використані в інших курсах); наявність вбудованих засобів розробки та редагування навчального контенту, інтеграції різноманітних освітніх матеріалів різного призначення; підтримка міжнародного стандарту SCORM (Sharable Content Object Reference Model); наявність системи перевірки та оцінювання знань слухачів у режимі он-лайн (тести, завдання, контроль активності на форумах); зручність і простота використання та навігації (можливість легко знайти меню допомоги, простота переходу від одного розділу до іншого, спілкування з викладачем-тьютором тощо).

До переваг, що надає викладачу застосування системи Moodle у навчальному процесі можна віднести: наявність у структурованій формі навчально-методичного забезпечення дисципліни та програмного забезпечення, що задовольняє європейським стандартам з організації навчального процесу за модульною системою відповідно до Болонської декларації; можливість встановлювати потрібні терміни виконання студентами завдань; наявність зручного інструменту для обліку та контролю навчальної діяльності студентів; можливість організувати комп'ютерне тестування контролю знань студентів, застосовуючи різні за типом запитання; мати автоматизовану систему рейтингового оцінювання самостійної роботи студентів; можливість швидко і зручно змінювати, розширювати, доповнювати та корегувати навчально-методичні матеріали дисципліни; використовувати текстові, графічні, аудіо- та відео-матеріали при організації навчального процесу;

До переваг, що надає студенту використання системи Moodle у навчальному процесі можна віднести: наявність логічно структурованого та укомплектованого навчально-методичного матеріалу, що покращує умови для самостійного опанування змісту дисципліни; наявність засобів для

самотестування і виконання завдань та їх оцінювання (незалежно від людського фактору (викладача); розширений доступ до Internet-ресурсів; можливість дистанційно опанувати навчальний матеріал.

Враховуючи сказане, зазначимо, що систему Moodle можна використовувати не лише для організації дистанційного навчання у ВНЗ, але й для підтримки традиційного навчального процесу вищої школи за змішаною (комбінованою) моделлю.

Література:

1. Анисимов А.М. Работа в системе дистанционного обучения Moodle. Учебное пособие. 2-е изд. испр. и дополн. – Харьков: ХНАГХ, 2009. – 292 с.

2. Положення про дистанційне навчання. Затверджене наказом МОН України №466 від 25.04.2013. // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0703-13>.

3. Система електронного навчання ВНЗ на базі MOODLE: Методичний посібник / Ю. В. Триус, І. В. Герасименко, В. М. Франчук // За ред. Ю. В. Триуса. – Черкаси. – 220 с. 40 Вісник ЛДУ БЖД №9, 2014

4. Муковіз О.П. Формування вмінь самостійної пізнавальної діяльності у студентів педагогічних ВНЗ засобами інформаційних технологій / О.П. Муковіз. – Умань: ПП Жовтий, 2010. – 182 с

Ольга Птахина Некоторые аспекты использования системы дистанционного обучения MOODLE в ВУЗе

Одним из современных средств информационно-коммуникационных технологий, которые используются в дистанционном обучении является система Moodle. Система Moodle это современная система электронного обучения, которая имеет многоязычный интерфейс, предоставляет возможность организовать полноценный учебный процесс, включая средства обучения, систему контроля и оценивания учебной деятельности студента.

Ключевые слова: дистанционное обучение, система дистанционного обучения MOODLE, пользователи системы дистанционного обучения MOODLE.

Olga Ptakhina **Some aspects of using distance learning system Moodle in the higher education**

One of modern means of information and communication technologies which are used in the distance learning is the Moodle system. The Moodle system is a modern system of electronic training which has the multilingual interface, gives opportunity to organize full educational process, including tutorials, the monitoring system and estimations of educational activity of the student.

Keywords: distance learning, distance learning system MOODLE, users of distance learning systems MOODLE.